

Regeringens proposition 2016/17:35

En avgiftsfri filmgranskning och utvidgad ledsagarregel

Prop.
2016/17:35

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 27 oktober 2016

Stefan Löfven

Alice Bah Kuhnke
(Kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt som innebär att kravet på tillståndskort avskaffas och att avgiften för fastställande av åldersgränser för film tas bort. Dessutom föreslås att ledsagarregeln utvidgas så att barn som fyllt elva men inte femton år och som är i sällskap med en person som är arton år eller äldre får medges tillträde till visning av en film som inte är tillåten för barn under femton år.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2017.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	En avgiftsfri åldersklassificering av film	7
5	Kravet på tillståndskort tas bort	9
6	Ledsagarregeln utvidgas	10
7	Ikraftträdande	15
8	Konsekvenser	16
9	Författningskommentar	18
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Uppdrag till Statens medieråd om ett nytt avgiftssystem för fastställande av åldersgränser för film och utvidgning av ledsagarregeln (dnr Ku2015/02477/MF)	20
Bilaga 2	Lagförslaget i promemorian	21
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	23
Bilaga 4	Sammanfattning av promemorian Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt (dnr Ku2016/01350/MF)	24
Bilaga 5	Lagförslaget i promemorian	25
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna	26
Bilaga 7	Lagrådets yttrande	27
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 oktober 2016	28

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt¹

dels att 9 och 10 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 9 och 10 §§ ska utgå,

dels att 6 och 12 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning där en visning av en framställning i en film förekommer får tillträde inte medges någon som inte har uppnått den lägsta ålder som myndigheten bestämt enligt 5 §, om inte något annat följer av andra stycket.

Barn som inte fyllt sju år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från sju år. Barn som fyllt sju men inte elva år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från elva år.

Barn som inte fyllt sju år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från sju år. Barn som fyllt sju men inte elva år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från elva år. *Barn som fyllt elva men inte femton år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från femton år.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om anslag om åldersgränser.

12 §²

Statens medieråds beslut om åldersgränser *och avgifter* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I övrigt får beslut enligt denna lag inte överklagas.

Statens medieråds beslut om åldersgränser får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. I övrigt får beslut enligt denna lag inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

¹ Senaste lydelse av 10 § 2013:1132.

² Senaste lydelse 2013:114.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2017.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 25 juli 2013 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över dagens system för att fastställa åldersgränser för film som ska visas offentligt (dir. 2013:77). I september 2014 överlämnade utredningen betänkandet En ny modell för åldersklassificering av film för barn och unga (SOU 2014:64). Betänkandet innehåller ett lagförslag om ett nytt avgiftssystem för fastställande av åldersgränser för film.

För att komplettera beredningsunderlaget beslutade regeringen den 28 maj 2015 att ge Statens medieråd i uppdrag att lämna förslag till ett avgiftssystem för fastställande av åldersgränser för film som baseras på biljettintäkter, och att överväga och eventuellt föreslå en utvidgning av ledsagarregeln till att gälla åldersgränsen femton år (dnr Ku2015/01669/MF). Uppdraget redovisades den 14 oktober 2015 i promemorian Uppdrag till Statens medieråd om ett nytt avgiftssystem för fastställande av åldersgränser för film och utvidgning av ledsagarregeln (dnr Ku2015/02477/MF). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Kulturdepartementet (Ku2015/02477/MF). I detta lagstiftningsärende behandlar regeringen lagförslagen i promemorian om att utvidga ledsagarregeln.

Inom Kulturdepartementet har det därefter tagits fram en promemoria, Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt (Ku2016/01350/MF). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. En sammanställning av remissvaren finns tillgänglig i Kulturdepartementet (Ku2016/01350/MF). Promemorian ligger till grund för förslagen i detta lagstiftningsärende om att avskaffa avgifterna för åldersklassificering liksom kravet på tillståndskort.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 6 oktober 2016 att inhämta Lagrådets yttrande över ett lagförslag som överensstämmer med propositionens lagförslag. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran.

Regeringens förslag: Avgiften för fastställande av åldersgränser för film ska avskaffas och bestämmelsen som reglerar detta ska tas bort.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker eller har inte några synpunkter på det. *Förvaltningsrätten i Stockholm* har påtalat att en ökning av antalet filmer som lämnas för granskning kan komma att medföra en ökning av antalet överklaganden till förvaltningsrätten.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om beslut om åldersgränser för film

Den obligatoriska förhandsgranskningen av film (vuxencensuren) avskaffades den 1 januari 2011 då lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram upphörde att gälla. Förhandsgranskningen av filmer som är avsedda att visas för barn under femton år finns dock kvar. Bestämmelser om åldersgränser finns i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Det är myndigheten Statens medieråd som beslutar om åldersgränser enligt lagen. En film kan godkännas för visning för alla barn, för barn från sju år, från elva år eller från femton år. En film får enligt 5 § i lagen inte godkännas för visning om den kan vara till skada för välbefinnandet för barn i den aktuella åldersgruppen. Från denna huvudregel finns enligt 4 och 7 §§ i lagen vissa undantag. Dagens system med åldersgränser innebär att en filmdistributör själv avgör om en film ska ges in till Statens medieråd för granskning och fastställande av åldersgräns eller inte. Lämnas en film inte in för granskning får filmen inte visas offentligt för barn under femton år. Det innebär att filmer som inte granskas får en ”automatisk” femtonårsgräns.

Dagens avgiftssystem

Enligt 10 § i lagen ska en avgift tas ut för fastställande av åldersgränser. Avgiften tas ut av Statens medieråd. Hur avgiften bestäms framgår av 10 § första stycket. Där anges att avgiften tas ut med en

1. grundavgift (200 kronor),
2. tidsavgift (17 kronor per spelminut vid normal visningshastighet, dock minst 200 kronor), och
3. avgift för varje tillståndskort utöver det första (550 kronor).

Avgiften för åldersklassificering av film hör samman med det krav på tillståndskort som finns i 9 § (se nedan avsnitt 5).

Konstruktionen av avgiftssystemet med tillståndskort innebär att film som inte når en bred publik, dvs. film som visas på ett fåtal biografer och där ett fåtal tillståndskort krävs, får betala en låg avgift. De kommersiellt mer framgångsrika filmerna som visas på många biografer samtidigt bär merparten av kostnaderna för granskningsverksamheten. Åldersklassi-

ficeringen av små distributörers filmer kan därför sägas vara subventionerad av de s.k. storfilmerna.

Avgiftssystemet i dess nuvarande utformning har varit detsamma sedan början av 1990-talet. Storleken på avgifterna ska i princip motsvara Statens medieråds kostnader för granskningsverksamheten (prop. 1989/90:70 s. 57). Intäkterna från avgifterna disponeras inte av Statens medieråd utan redovisas på statsbudgetens inkomstsida under inkomstitel.

Eftersom storleken på avgifterna bygger på prognoser om antalet filmer som kommer att lämnas in för granskning och antalet tillståndskort som kommer att beställas har en viss obalans mellan avgifter och kostnader varit ofrånkomlig. Storleken på granskningsavgifterna har därför också fått ändras ett antal gånger genom åren. Oftast har storleken på avgifterna justerats nedåt när det visat sig att avgiftsintäkterna överstigit kostnaderna för granskningsverksamheten (se prop. 2009/10:228 s. 55). Efter att avgifterna sänktes den 1 januari 2014 har dock avgiftsintäkterna understigit kostnaderna.

Avgiftssystemet upphävs

Frågan om avgiftssystem för åldersklassificering av film har utretts ett flertal gånger de senaste åren (se t.ex. SOU 2014:64). Det har visat sig svårt att hitta ett avgiftssystem som främjar att även mindre kommersiellt framgångsrik film lämnas in för åldersklassificering. Att filmer inte lämnas in för granskning av kostnadsskäl, trots att de inte skulle bedömas som skadliga för barns välbefinnande, leder enligt regeringens uppfattning till att tillgången till film för barn under femton år minskar. Det gäller särskilt mindre kommersiellt framgångsrika och s.k. smala filmer från andra icke engelskspråkiga länder. Att en film får en automatisk femtonårsgräns trots att den inte skulle vara skadlig för yngre barns välbefinnande begränsar den rätt till information barn har enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Åldersgränserna i sig innebär en inskränkning av barns informationsfrihet, och barn bör inte undanhållas mer information än vad som motiveras av skyddet för deras välbefinnande. Dagens system är därför problematiskt.

En avgiftsfri åldersklassificering skulle leda till att det saknas anledning för distributörer att avstå från att granska filmer som bedöms kunna få en lägre åldersgräns än femton år. Därigenom skulle barns och ungas tillgång till information och kultur öka. Regeringen anser därför att den mest ändamålsenliga lösningen för att möta problemet med att filmer inte lämnas för granskning – även om de sannolikt inte är skadliga för barn – är att avgifterna för åldersklassificeringen avskaffas. Det föreslås därför att avgiftssystemet upphävs.

En bedömning av förslagets förväntade konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna görs i avsnitt 8.

Regeringens förslag: Det ska inte längre krävas att ett tillståndskort ska finnas tillgängligt när en framställning som har granskats av Statens medieråd och som har godkänts för barn under femton år visas vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Bestämmelsen om tillståndskort i lagen ska tas bort.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker eller har inte några synpunkter på det.

Skälen för regeringens förslag: I 9 § lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt anges att ett tillståndskort ska finnas tillgängligt när en film som godkänts för visning för barn under femton år visas vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Tillståndskorten utfärdas av Statens medieråd och ska innehålla bl.a. uppgift om distributörens namn, en kortfattad beskrivning av filmen, längden på denna och den åldersgräns som filmen har godkänts för (se 3 § förordningen [2010:1925] om åldersgränser för film som ska visas offentligt). Om en film ska visas på flera ställen samtidigt måste den som vill visa filmen således beställa motsvarande antal tillståndskort.

Kravet på tillståndskort finns kvar sedan distributionen av biografifilm var analog och filmgranskningen obligatorisk. Att ett tillståndskort utfärdades för varje kopia av en film innebar att ett beslut i ett granskningsärende alltid fanns tillgängligt tillsammans med den granskade filmen. Statens biografbyrå, som var den myndighet som då granskade filmer, hade också ett tillsynsuppdrag. Att ett tillståndskort fanns tillgängligt underlättade biografbyråns kontroll av den aktuella filmen (se prop. 1989/90:70 s. 54). Det var tidigare straffbelagt att inte ha ett tillståndskort tillgängligt när en film visades. När filmcensuren avskaffades 2011 och filmgranskningslagen upphörde att gälla avskaffades också tillsynen. Statens medieråd, som i dag åldersklassificerar filmer, har således inget uppdrag att utöva tillsyn. I dag är tillståndskortens huvudsakliga kvarvarande funktion i stället att upprätthålla nuvarande avgiftssystem.

Systemet med tillståndskort framstår med hänsyn till den snabba digitaliseringen av film som administrativt krångligt och otidsenligt. Tillståndskort i form av papperskopior måste distribueras runt om i landet där en film visas trots att korten efter digitalisering av filmen inte längre åtföljer analoga visningskopior. Den flexibilitet som följer av digitaliseringen och som möjliggör ett mer varierat och lokalt filmutbud riskerar att begränsas av kravet på att ett tillståndskort ska finnas tillgängligt. De uppgifter som tillståndskorten innehåller finns dessutom allmänt tillgängliga i Statens medieråds databas. Det kan dessutom förutsättas att distributörerna informerar biografägarna om vilken åldersgräns en film har fått. Kravet på tillståndskort ska därför tas bort.

Regeringens förslag: Ledsagarregeln ska utvidgas så att barn som fyllt elva men inte femton år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som inte är tillåten för barn under femton år.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inte några synpunkter på det. *Kammarrätten i Stockholm* och *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller att en utvidgning kommer att främja barns rätt till information. *Folkhälsomyndigheten* delar bedömningen i promemorian att fördelarna med en utvidgning av ledsagarregeln överväger nackdelarna och anser att det är rimligt att föräldraansvaret för barns medieupplevelser ska gälla både i och utanför hemmet.

Barnombudsmannen betonar vikten av föräldraansvar och instämmer till viss del i förslaget men anser att ledsagarregeln enbart ska utvidgas för vissa filmer. En del filmer är enligt Barnombudsmannen inte lämpliga för yngre barn ens i vuxnas sällskap, och möjligheten att ha en ”strikt” femtonårsgräns bör därför behållas för visning av filmer med exempelvis skadliga våldsskildringar. Enligt Barnombudsmannen är det inte heller rimligt att öppna för att alla filmer ska kunna visas för barn under femton år i vuxens sällskap mot bakgrund av att det inte går att kräva eller kontrollera att det faktiskt är barnets vårdnadshavare som följer med sitt barn på bio.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är positiv till förslaget eftersom det ger en ökad möjlighet för barn och ungdomar att få tillgång till mer kunskap och kultur, vilket i sin tur kan komma att öka barns och ungdomars inflytande och makt. MUCF ställer sig dock även positiv till möjligheten att ha en strikt femtonårsgräns för filmer med skadliga konsekvenser för barn.

Nordicom är försiktigt positivt till förslaget eftersom det ökar barns tillgång till information och innebär att ansvaret för skyddet av barn i större utsträckning tas över av vårdnadshavare. Däremot borde enligt Nordicom aspekten som rör barns skydd mot innehåll som kan vara skadligt för dem ha belysts utförligare i rapporten. Också *Svenska Filminstitutet* är försiktigt positivt till förslaget, eftersom det ökar möjligheten för unga att ta del av filmer, dock utifrån en vuxens bedömning av lämplighet. *Riksföreningen Folket Bio* anser att det är förnuftigt att föräldrar och andra vuxna ansvarar för om ett barn kan se en film med närmast överliggande åldersgräns.

Länsstyrelsen i Västernorrland avstyrker förslaget och anser att barns behov av skydd från skadlig exponering väger tyngre än barns rätt att se film tillåten från femton år tillsammans med en vuxen person.

Film&TV-Producenterna, *Sveriges Biografägareförbund* och *Sveriges Filmuthyrareförening* avstyrker förslaget eftersom de ser en fara i att en utvidgning kan öppna för en diskussion kring att strängare åldersgränser bör införas.

Allmänt om ledsagarregeln

Ett barn som inte uppnått den lägsta tillåtna åldersgränsen för en film får enligt 6 § lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt inte medges tillträde till en allmän sammankomst eller offentlig tillställning där filmen visas. I 6 § andra stycket i lagen finns ledsagarregeln som innebär ett undantag från detta tillträdesförbud. Enligt denna bestämmelse får ett barn yngre än sju år i sällskap med en person som fyllt arton år medges tillträde till en film som är tillåten från sju år. Ett barn som fyllt sju men inte elva år får vidare, i sällskap med en person som fyllt arton år, medges tillträde till en film som är tillåten från elva år.

Ledsagarregeln infördes i början av 1990-talet och motiverades bl.a. med att ett barns föräldrar bestämmer vad ett barn ska se i hemmet och att starka skäl därför talade för att öka utrymmet för föräldrarnas ansvar även när det gällde val av film på bio. Ett barns föräldrar fick anses ha den bästa kunskapen om barnets mognad. Det ansågs vidare allmänt sett vara en fördel om föräldrar och barn kunde se film tillsammans. Även från kulturpolitisk synpunkt ansågs det viktigt att biograffilmen inte blev ett sekundärt och underordnat medium i förhållande till tv och hemvideo. Eftersom femtonårsgränsen utgjorde gränsen för vuxenfilm ansågs det dock inte lämpligt att ledsagarregeln skulle gälla för barn mellan elva och fjorton år (se prop. 1989/90:70 s. 53). När vuxencensuren avskaffades 2011 behölls både nuvarande åldersgränser och ledsagarregeln oförändrade. Att femtonårsgränsen fortfarande skulle vara absolut motiverades särskilt med att dessa filmer efter att vuxencensuren avskaffats inte skulle behöva vara föremål för någon granskning (se prop. 2009/10:228 s. 43).

Barns rätt till yttrandefrihet och information

I barnkonventionen slås barns rätt till yttrandefrihet och information fast. Av konventionen framgår bl.a. att barn har rätt att söka, ta emot och sprida information. Samtidigt ska konventionsstaterna uppmuntra utvecklingen av lämpliga riktlinjer för att skydda barnet mot information och material som är till skada för barnets välfärd. Det måste alltså göras en avvägning mellan barnets behov av skydd och dess rätt till informationsfrihet. Vid denna avvägning spelar barnets ålder in på ett sådant sätt att ju äldre barnet blir desto mindre blir dess behov av skydd och desto större tyngd ska tillmätas rätten till informationsfrihet.

Ett utökat vuxenansvar

Anledningen till att det finns bestämmelser om åldersgränser för film som visas offentligt är att det allmänt sett anses värdefullt med en norm för vad som, med hänsyn till barns välbefinnande, är acceptabelt att visa för barn i det offentliga rummet. Åldersgränserna anses vidare vara en hjälp för vuxna i barnets närhet när det gäller att bedöma en films eventuella skadlighet för barn i en viss ålder. Dessa skäl lyftes också fram för att motivera att åldersgranskningen behölls när filmcensuren för vuxna avskaffades (se prop. 2009/10:228 s. 41). I samma lagstiftningsärende ansåg regeringen, som nämnts, att ledsagarregeln skulle vara

oförändrad och att femtonårsgränsen således även fortsättningsvis skulle vara absolut. Redan då ansåg dock den myndighet som då beslutade om åldersgränser, Statens biografbyrå, att ledsagarregeln borde utvidgas till att gälla även filmer från femton år. Enligt myndigheten skulle en sådan utvidgning visa att ansvaret för bedömningen av det enskilda barnets välbefinnande vilar på vårdnadshavaren.

Av enkätundersökningar bland föräldrar (publicerade under titeln "Föräldrar & medier 2015") som Statens medieråd har gjort framgår att de tillfrågade föräldrarna anser att det ideala systemet är en kombination av lagstadgade åldersgränser och ett större föräldraansvar. Enligt myndigheten är det också vanligt förekommande med klagomål från föräldrar som uttrycker besvikelse över att inte kunna ta med sitt barn i åldrarna elva till fjorton år på en viss film på bio.

Genom ledsagarregeln har vårdnadshavare i dag ett ansvar för barns välbefinnande och skydd från skadlig mediepåverkan upp till elva år när det gäller filmer på bio. De skäl som anfördes vid införandet av ledsagarregeln i början av 1990-talet kan enligt regeringens uppfattning göra sig lika starkt gällande i åldersgruppen elva till fjorton år, särskilt mot bakgrund av den förändrade medieanvändningen bland barn och unga (se närmare om detta nedan). Även i denna åldersgrupp är det barnets vårdnadshavare som får anses ha den bästa kunskapen om barnets mognad och vad som kan anses vara skadligt för barnet. Precis som för yngre barn skiljer sig dessutom mognadsgraden åt mellan barn i denna åldersgrupp. Det innebär t.ex. att en film som inte är skadlig för välbefinnandet för ett barn kan vara skrämmande för ett annat barn i samma ålder. Det måste vidare anses som positivt att barn även i denna åldersgrupp kan se på film på bio tillsammans med en vårdnadshavare eller annan vuxen. Det är därför rimligt att det ansvar som vilar på vårdnadshavare för barns välbefinnande och skydd från skadlig mediepåverkan vid visning av filmer på bio ska gälla även barn som fyllt elva men inte femton år. Detta harmonierar också med vad som gäller i våra grannländer.

Även om det största ansvaret för att skydda barn mot skadlig mediepåverkan ligger på vårdnadshavarna har staten, som Barnombudsmannen påpekar, ett ansvar för att skydda barn när de vistas i offentliga miljöer. Detta får dock enligt regeringens mening främst anses gälla barn utan sällskap av någon vuxen. Tanken bakom åldersgränserna i lagen är också att skydda ensamma barn i respektive åldersgrupp i det offentliga rummet. För det ensamma barnet bör åldersgränsen vara absolut och någon ändring i detta avseende är inte aktuell.

Ökad mångfald och bredd i filmutbudet för barn

Som nämnts ovan anfördes i samband med avskaffandet av vuxencensuren att femtonårsgränsen borde fortsätta vara absolut, eftersom dessa filmer inte längre skulle vara föremål för någon granskning. Det finns anledning att ifrågasätta bärkraften i det argumentet. Det enda som skiljer en film som har granskats av Statens medieråd och fått en femtonårsgräns från en film som fått en automatisk femtonårsgräns eftersom den inte granskats är att den granskade filmen har en beslutsmotivering. Det finns inget som talar för att en film skulle vara mer skadlig för ett

barns välbefinnande för att den inte har granskats, eller för den delen att en film skulle vara mindre skadlig för att den granskats. Det kan alltså vara så att en film får en automatisk femtonårsgräns utan att den är skadlig för ett barns välbefinnande.

I avsnitt 4 föreslås att avgiftssystemet upphävs, vilket bör leda till att fler filmer lämnas in för åldersklassificering. Antalet filmer som får en automatisk femtonårsgräns eftersom de inte granskats bedöms därmed minska, med en ökad tillgång till kultur för barn och unga som följd. Även utan avgiftsbaserad granskning kommer emellertid sannolikt ett antal filmer inte att lämnas in för åldersklassificering och därmed få en automatisk femtonårsgräns. Anledningen till att en film inte lämnas in för granskning behöver inte alltid vara ekonomisk eller att en distributör själv bedömt filmen som skadlig för barns välbefinnande. Andra överväganden kan tänkas ligga bakom ett sådant beslut, t.ex. att distributören inte anser att barn ingår i en films målgrupp och att den saknar värde för barn – även om filmen i och för sig inte är skadlig för välbefinnandet hos barn.

Det kommer följaktligen även fortsättningsvis förekomma fall då distributörer trots avskaffande av granskningsavgifterna kommer att avstå från att lämna in en film för granskning. I dessa fall riskerar barn under femton år att utestängas från vissa filmer trots att de inte är skadliga för deras välbefinnande. Ofta rör det sig om mindre kommersiellt framgångsrika och s.k. smala filmer från andra länder. Att en film får en femtonårsgräns utan att den är skadlig för barns välbefinnande begränsar därmed barns rätt till information enligt barnkonventionen.

Såsom tidigare nämnts innebär åldersgränserna i sig en inskränkning av barns informationsfrihet och barn bör inte undanhållas mer information än vad som motiveras av att skydda deras välbefinnande. En utvidgning av ledsagarregeln bör medföra att filmer i högre utsträckning blir tillgängliga för barn och leda till en ökad mångfald och bredd i filmutbudet för barn.

Den förändrade medieanvändningen och vårdnadshavares ansvar

Ytterligare ett skäl som talar för en utvidgning av ledsagarregeln är de senaste årens förändrade och ökande medieanvändning bland barn och unga. I dag är det endast en bråkdel av all den film som konsumeras som ses på bio. Enligt Nordicoms Mediebarometer 2015 konsumerar 34 procent av barn i åldersgruppen nio till fjorton år film en genomsnittlig dag, men bara en procent ser filmer på bio. Filmer kan i dag konsumeras var och när som helst. Sedan mobilt internet blivit tillgängligt via smarta telefoner har användningen av digitala medier ökat ytterligare. Det innebär att åldersgränser på bio hindrar barn från att ta del av film endast i mycket begränsad omfattning. I stället är det föräldrar eller andra personer i ett barns omgivning som styr vad barn ser på via datorer, telefoner, surfplattor och tv. Det är således ett barns vårdnadshavare som har ansvaret för den överväldigande majoritet av film som ett barn tittar på och det vilar därmed också ett stort ansvar på vårdnadshavarna att skydda barnet från skadlig mediepåverkan. Det är rimligt att vårdnadshavare får möjlighet att ta motsvarande ansvar för

vilka filmer barn som fyllt elva men inte femton år kan få tillgång till på bio.

Ledsagarregeln bör omfatta alla filmer med femtonårsgräns

Ett alternativ, som Barnombudsmannen förordar, är att ledsagarregeln enbart ska omfatta vissa filmer med femtonårsgräns och att den strikta femtonårsgränsen behålls för visning av filmer med exempelvis skadliga våldsskildringar. Enligt Barnombudsmannen kan en utvidgad ledsagarregel felaktigt uppfattas som att Statens medieråd bedömt att filmer med skadliga våldsskildringar är lämpliga att visa för barn från elva års ålder. Det kan enligt Barnombudsmannen leda till effekten att vuxna i ökad utsträckning tillåter att barn exponeras för skadliga våldsskildringar även i hemmiljön och utan vuxnas sällskap.

Det finns flera skäl som talar emot att ledsagarregeln skulle omfatta endast vissa filmer med femtonårsgräns. Enligt dagens regelverk utgår bedömningen från vad som anses skadligt för välbefinnandet för det ensamma barnet. Ledsagarregeln är både i Sverige och i övriga nordiska länder en teknisk konstruktion som inträder med automatik – utan att påverka åldersgränsen som sådan. Med en uppdelning av femtonårsgränsen i en absolut åldergräns och en med ledsagarregel skulle konsekvenserna av ledsagarregeln behöva vägas in i bedömningen av en films skadlighet. Detta skulle göra bedömningen mer komplicerad och även riskera att skapa ett större utrymme för godtycke. Det skulle vidare medföra att i princip tre olika femtonårsgränser skulle gälla – en absolut femtonårsgräns där filmen har granskats, en femtonårsgräns med ledsagarregel där filmen har granskats och en absolut femtonårsgräns för alla filmer som inte har granskats, oavsett om filmen är skadlig för barns välbefinnande eller inte. Redan i dag har det framförts kritik mot vad som uppfattas som två olika femtonårsgränser, en som beslutats av Statens medieråd efter granskning och en ”automatisk” gräns för de filmer som inte lämnats in för granskning. Det finns en överhängande risk för att en uppdelning av femtonårsgränsen skulle innebära en ännu större otydlighet för vårdnadshavare vid bedömningen av en films skadlighet. Med en uppdelad femtonårsgräns skulle dessutom barn i åldersgruppen elva till fjorton år fortsatt vara förhindrade att se film som inte granskats och som fått en femtonårsgräns av andra skäl än att filmen bedömts skadlig för barnets välbefinnande. Sammantaget skulle systemet för åldersklassificering inte framstå som ändamålsenligt med en sådan lösning.

Även om regeringen kan förstå den oro som Barnombudsmannen ger uttryck för, bedöms risken för att vårdnadshavare missuppfattar ledsagarregeln inte vara särskilt stor. Denna risk skulle i så fall finnas redan i dag när det gäller filmer som visas från sju och elva års ålder och som omfattas av ledsagarregeln, men det har inte framkommit att det finns något problem med missuppfattningar i fråga om dessa åldersgrupper. Med en utvidgad ledsagarregel är det dock angeläget att det även i fortsättningen kommer att tydligt framgå att en film som har fått en femtonårsgräns av Statens medieråd kan vara skadlig för välbefinnandet för yngre barn. Ledsagarregeln bör därför omfatta alla filmer med femtonårsgräns.

Som tidigare nämnts anser regeringen att ansvaret för vilka filmer barn mellan elva och fjorton år ser på bio bör ligga på vårdnadshavaren. Även ansvaret för vem ett barn ser på film tillsammans med vilar på vårdnadshavaren. En vårdnadshavare har också ett sådant ansvar för barn under elva år på bio. Ett krav på att det ska vara vårdnadshavaren som medföljer barnet på bio skulle inte vara praktiskt genomförbart, och det skulle dessutom hindra exempelvis mor- och farföräldrar eller andra närstående från att vara ledsagare. Därför bör bestämmelsen också utformas så, att den som barnet ska vara i sällskap med ska vara en person som har fyllt arton år. Regeringen instämmer därför inte i vad Barnombudsmannen anför om att det mot bakgrund av att det inte går att kräva eller kontrollera att det faktiskt är barnets vårdnadshavare som följer med sitt barn på bio inte skulle vara rimligt att ledsagarregeln omfattar alla filmer med femtonårsgräns.

Ett alternativ till Barnombudsmannens förslag, som *Länsstyrelsen i Västernorrland* förespråkar, är att införa en åldersgräns på arton år för filmer som kan vara skadliga för barn. *Film&TV-Producenterna*, *Sveriges Biografägareförbund* och *Sveriges Filmuthyrareförening* har uttryckt farhågor kring att en utvidgning av ledsagarregeln kan komma att leda till en diskussion om en artonårsgräns bör införas. Ett införande av en högsta åldersgräns på arton år övervägdes i samband med att vuxencensuren avskaffades. Regeringen ansåg då att den inskränkning i yttrande- och informationsfriheten som en åldersgräns på arton år innebar knappast kunde anses berättigad med hänsyn till den mycket begränsade nytta som en sådan gräns skulle få. Regeringen anser att det inte heller i dag finns skäl att införa en artonårsgräns.

Ledsagarregeln bör utvidgas

Sammanfattningsvis överväger fördelarna med en utvidgning av ledsagarregeln, med bl.a. ökade möjligheter för barn att få tillgång till information, de eventuella risker en utvidgning innebär. Att låta ledsagarregeln omfatta även barn som fyllt elva men inte femton år framstår vidare som en lämplig avvägning mellan lagstadgade åldersgränser och vårdnadshavares ansvar för barns välbefinnande och skydd från skadlig mediepåverkan. Det är också rimligt att vårdnadshavare har ansvaret för de filmer ett barn ser både i och utanför hemmet, i synnerhet mot bakgrund av att enbart en liten del av all film som barn konsumerar ses på bio. En utvidgning skulle dessutom innebära en harmonisering mellan de nordiska länderna, vilket får anses vara positivt.

7 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 mars 2017.

Promemoriornas förslag: Enligt promemorian Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas

offentligt skulle ändringarna träda i kraft den 1 januari 2017. I övrigt överensstämmer promemorians bedömning med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har berört frågan.

Skälen för regeringens förslag: Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2017. Det innebär att efter det datumet betalas ingen avgift för fastställande av åldergränser för film. Därefter krävs inte heller något tillståndskort. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser. Särskilda informationsinsatser bedöms inte vara nödvändiga. Filmdistributörerna bör informeras om ändringarna av Statens medieråd inom ramen för deras löpande kontakter.

8 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslaget att avskaffa kravet på tillståndskort och avgifter för filmgranskning bör innebära en förenklad hantering för filmdistributörer och för Statens medieråd. Avskaffandet av avgifterna bör vidare innebära att tillgången till film på bio ökar för barn under femton år, vilket främjar deras rätt till information.

Förslaget medför minskade intäkter för staten på omkring 3 miljoner kronor årligen.

Eventuella kostnadsökningar för Sveriges Domstolar ryms inom befintliga anslagsramar.

Även en utvidgning av ledsagarregeln bör öka barns tillgång till film på bio och därmed främja deras rätt till information.

Skälen för regeringens bedömning

Konsekvenser för staten

I dagens system ska avgifterna motsvara kostnaderna för verksamheten. Eftersom storleken på avgifterna bygger på prognoser om antalet filmer som lämnas in för granskning och antalet tillståndskort som beställs har det dock i praktiken funnits en obalans mellan avgifter och kostnader sedan systemet infördes på 1990-talet. Under åren 2011–2013 hade systemet ett ackumulerat överskott på totalt ca 10 miljoner kronor. Sedan 2014 har systemet dock haft ett underskott på mellan 700 000 och 1 miljon kronor per år. Obalansen mellan intäkter och kostnader är svår att hantera, eftersom avgifterna är reglerade i lag.

Statens intäkter från avgifter för åldersklassificering har under 2014 uppgått till 3,2 miljoner kronor och under 2015 till 3,8 miljoner kronor. Eftersom utgångspunkten är att antalet filmer som granskas kommer att öka i viss utsträckning med en avgiftsfri åldersklassificering kan kostnaden för granskningen komma att öka i någon mån. Detta motverkas dock av att kostnaderna för administration av tillståndskort och avgifter samtidigt upphör. Den totala kostnaden för åldersklassificeringen förväntas därför vara i stort sett oförändrad jämfört med i dag. Den effekt

som förslaget bedöms få när det gäller intäkter på budgetens inkomstsida beaktas i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1, utg. omr. 1). Prop. 2016/17:35

Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

De beslut av Statens medieråd som har överklagats de senaste åren har nästan alltid rört filmer som efter granskning har fått en femtonårsgräns. Förslaget att ta bort granskningsavgifter bedöms visserligen medföra att fler filmer kommer att lämnas för granskning, vilket i sin tur skulle kunna leda till fler överklaganden av exempelvis ett beslut om femtonårsgräns, såsom *Förvaltningsrätten i Stockholm* har påpekat. Antalet filmer som kommer att lämnas för granskning kan dock inte förväntas öka explosionsartat. När det gäller filmer som idag inte lämnas in för granskning bl.a. av ekonomiska skäl, men som kunde antas ha lämnats in om granskningen var avgiftsfri, torde det generellt sett inte heller finnas starka intressen hos distributörer av att få en lägre åldersgräns än den Statens medieråd beslutar om, och därmed inte heller någon större benägenhet att överklaga myndighetens beslut. Dessutom kommer en utvidgning av ledsagarregeln sannolikt medföra att fler filmdistributörer nöjer sig även med en tilldelad femtonårsgräns. Sammantaget förväntas förslaget inte leda till någon märkbar ökning av antalet överklaganden till allmän förvaltningsdomstol. Om förslaget medför några kostnadsökningar blir de därför marginella och bedöms rymmas inom befintliga anslag för Sveriges Domstolar.

Konsekvenser för Statens medieråd

Förslaget att avskaffa tillståndskorten kommer att innebära en minskad administration för Statens medieråd. Myndighetens beslut efter granskning ska meddelas sökanden och finnas tillgängliga på myndighetens webbplats. Även förslaget att avskaffa granskningsavgifterna bedöms medföra en minskad administration för myndigheten.

Som har angetts ovan bedöms antalet filmer som lämnas för åldersklassificering sannolikt öka något om granskningsavgifterna avskaffas. Bedömningen är dock att den totala kostnaden för åldersklassificeringen kommer att vara i stort sett oförändrad jämfört med idag, eftersom kostnaderna för administration av tillståndskort och granskningsavgifter samtidigt upphör. En utvidgning av ledsagarregeln torde också innebära viss minskad administration och lägre kostnader för Statens medieråd, i och med att antalet överklaganden av beslut om åldersgränser förväntas minska (se resonemanget ovan under *Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna*).

Konsekvenser för företag och övriga

Under åren 2014 och 2015 lämnade ca 30 filmdistributörer in film för granskning och betalade avgift för det. Förslaget att avskaffa tillståndskorten kommer att medföra en förenklad hantering och minskad administration för de distributörer som lämnar in film för åldersklassificering. Att det administrativt krångliga systemet med tillståndskort tas bort bedöms underlätta för filmer att spridas och ge ett större genomslag för de gynnsamma effekter som digitaliseringen av film inneburit. Ett avskaffande av avgifterna för filmgranskning medför minskade kostnader

för samtliga distributörer av biograffilm. Avskaffandet bedöms vidare leda till att fler s.k. smala filmer som distribueras av små filmdistributörer kommer att lämnas in för granskning. Förslagen bedöms därför gynna såväl stora som små filmdistributörer. Förslagen torde inte ha annat än en försumbar påverkan på konkurrensen mellan de berörda företagen.

En utvidgning av ledsagarregeln bedöms leda till färre överklagade beslut från filmdistributörerna vilket torde innebära minskad administration och lägre kostnader för dem. Ett lagakraftvunnet beslut om åldergräns kan vid ett överklagande komma långt efter det att en film haft premiär, vilket riskerar medföra att distributörerna förlorar potentiella biobesökare. En utvidgad ledsagarregel kan också antas leda till ett ökat antal biobesökare och därmed ökade intäkter för filmdistributörer.

Förslagen bedöms inte innebära några konsekvenser för brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, för jämställdhet mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. De föreslagna förändringarna innebär inte heller några konsekvenser för miljön. Förslagen bedöms också vara förenliga med EU-rätten. Eftersom audiovisuella tjänster, inbegripet cinematografiska tjänster, undantagits från tillämpningsområdet för direktiv 2006/123/EG (tjänstedirektivet) bedöms de föreslagna ändringarna inte omfattas av tjänstedirektivets anmälningsplikt.

Konsekvenser för barn och unga

Avgiftssystemet för fastställande av åldersgränser kan antas ha bidragit till att en del filmer i dag inte lämnas in för åldersklassificering, vilket i sin tur begränsar barns och ungas rätt till information. Som framgår av denna proposition är syftet med att avskaffa dagens avgiftssystem att öka barn och ungas tillgång till kultur. Förslaget bedöms alltså medföra positiva konsekvenser för barn och unga.

En utvidgad ledsagarregel bedöms medföra att utbudet och mångfalden bland de filmer barn har möjlighet att se på bio kommer att öka. Genom att utvidga ledsagarregeln mildras även konsekvenserna av att filmer som inte lämnas in för granskning får automatiska femtonårsgränser, trots att de kanske inte är skadliga för barnets välbefinnande. Därmed ökar utbudet och bredden av film som barn har möjlighet att se.

9 Författningskommentar

6 §

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 6, innehåller i andra stycket den s.k. ledsagarregeln, som innebär att visning av en framställning i en film med en åldergräns på sju eller elva år får ses av barn som är yngre än den beslutade åldergränsen enligt 5 § förutsatt att barnet vid visningen är i sällskap av en person som har fyllt arton år. *I andra stycket* görs ett tillägg som innebär att ledsagarregeln utvidgas till att omfatta framställningar i filmer som har en åldergräns på femton år. Detta innebär att barn som har fyllt elva men inte femton år får medges tillträde till visning

av sådana filmer. Personen över arton år behöver, liksom när det gäller åldersgränserna sju och elva år, inte vara en förälder eller vårdnadshavare till barnet. Prop. 2016/17:35

9 §

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 5, tas bort. Ändringen innebär att kravet på tillståndskort när en film som har godkänts för barn under femton år visas vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning avskaffas.

10 §

Paragrafen, som behandlas i avsnitt 4, tas bort. Ändringen innebär att avgiften för fastställande av åldersgränser för film avskaffas och att någon avgift inte får tas ut från och med ikraftträdandet.

12 §

I paragrafens första stycke utgår ”och avgifter” till följd av att 10 § tas bort.

Sammanfattning av promemorian Uppdrag till Statens medieråd om ett nytt avgiftssystem för fastställande av åldersgränser för film och utvidgning av ledsagarregeln (dnr Ku2015/02477/MF)

Utvidgning av ledsagarregeln

I promemorian föreslås att ledsagarregeln ska utvidgas till att omfatta filmer med femtonsårsgräns. Förslaget innebär att barn mellan elva och fjorton år ska få se en framställning i en film tillsammans med en person som är över arton år.

Ett nytt avgiftssystem

I promemorian föreslås ett nytt avgiftssystem som baseras på en grundavgift på 1 000 kr och en intäktsbaserad avgift på 0,48 % av intäkten av sålda entrébiljetter under en period från premiärdatum och 30 dagar framåt. Den intäktsbaserade avgiften får som lägst tas ut med 1 000 kr och som högst med 150 000 kr. För framställningar med femtonsårsgräns och för framställningar som visats utan specifik entrébiljett får någon intäktsbaserad avgift inte tas ut. De ackumulerade entréintäkterna från premiärdatum till 30 dagar därefter ska meddelas till Statens medieråd senast 45 dagar efter premiär. Med intäkt avses biljettintäkt exklusive mervärdesskatt och den avgift som enligt 2013 års filmavtal biografägare eller annan anordnare av biograf föreställning ska betala till Stiftelsen Svenska Filminstitutet.

I linje med förslaget på nytt avgiftssystem föreslås att tillståndskorten ska avskaffas, eftersom systemet istället bygger på de faktiska intäkterna från en specifik film.

Förslag till ändring i lagen om åldergränser för film som ska visas offentligt (2010:1882)

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1882) om åldergränser för film som ska visas offentligt³

dels att 6 § ska ha följande lydelse,

dels att 9 ska upphöra att gälla,

dels att 10 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Vid en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning där en visning av en framställning i en film förekommer får tillträde inte medges någon som inte har uppnått den lägsta ålder som myndigheten bestämt enligt 5 §, om inte något annat följer av andra stycket.

Barn som inte fyllt sju år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från sju år. Barn som fyllt sju men inte elva år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från elva år.

Barn som fyllt elva men inte femton år och som är i sällskap med en person som fyllt arton år får medges tillträde till visning av en framställning som är tillåten för barn från femton år.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om anslag om åldergränser.

10 §

Avgift för fastställande av åldergräns enligt denna lag ska tas ut med

1. grundavgift 200 kronor,	<i>1.1 grundavgift 1 000 kr,</i>
2. tidsavgift 17 kronor per spelminut vid normal visningshastighet, dock minst 200 kr, och	<i>4. biljettintäktsavgift 0,48 procent på intäkten av sålda entrébiljetter under en period till och med 30 dagar från premiärdatum.</i>
3. avgift för varje tillståndskort utöver det första med 550 kr.	<i>Biljettintäktsavgift tas som lägst ut med 1 000 kronor och som högst med 150 000 kronor.</i>
- Tidsavgift tas inte ut om en framställning i en film till väsentlig del är dokumentär.
- Biljettintäktsavgift tas inte ut för*

³ Senaste lydelse av 10 § 2013:1132.

Om en framställning i en film har en speltid under trettio minuter vid en normal visningshastighet, tas en avgift ut för varje tillståndskort utöver det första med 250 kronor eller, om speltiden understiger fem minuter, med 40 kronor.

framställningar där åldersgränsen beslutats till 15 år, ej heller för framställningar som visats utan egenspecifik entrébiljett.

Uppgift om framställningens ackumulerade entréintäkter för spelperioden från och med premiär till 30 dagar därefter ska meddelas till Statens medieråd senast 45 dagar efter premiär.

I denna lag avses med intäkt en biljettintäkt exklusive mervärdesskatt på entréavgiften och exklusive den avgift som enligt 2013 års filmavtal biografägare eller annan anordnare av biografföreställning ska betala till Stiftelsen Svenska Filminstitutet.

Om en framställning i en film endast ska visas vid en filmfestival eller ett annat konstnärligt eller ideellt evenemang, får Statens medieråd medge befrielse från avgift.

Yttrande över promemorian Uppdrag till Statens medieråd om ett nytt avgiftssystem för fastställande av åldersgränser för film och utvidgning av ledsagarregeln (dnr Ku2015/02477/MF) har lämnats av Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Folkhälsomyndigheten, Barnombudsmannen, Länsstyrelsen i Västernorrland, Statens skolverk, Göteborgs universitet (Nordicom), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för radio och tv, Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Bygdegårdarnas Riksförbund, Filmregion Stockholm-Mälardalen, Film i Väst, Film&TV-Producenterna, Folkets Hus och Parker, Friends, Riksföreningen Folkets Bio, Riksföreningen Våra Gårdar, Sveriges Biografägareförbund och Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a.

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig men har förklarat sig avstå eller inte kommit in med något yttrande: Regelrådet, Barnens rätt i samhället, BUFF Filmfestival, Film i Skåne, Filmcentrum, Filmpool Nord AB, Filmägarnas Kontrollbyrå AB, Göteborg International Film Festival, Ideell Kulturallians, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, LSU-Sveriges ungdomsorganisationer, Oberoende Filmares Förbund, Riksförbundet Hem och skola, Rädda Barnens Riksförbund, SF Bio AB, Stockholms filmfestival, Sveriges Dramatikerförbund, Sveriges Förenade Filmstudios, Sveriges Konsumenter, Sveriges Filmregissörer, Sveriges Videodistributörers Förening och Ung Media Sverige.

Därutöver har yttrande lämnats av Scanbox Entertainment AB, Twentieth Century Fox och The Walt Disney Company Nordic AB.

Sammanfattning av promemorian Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt (dnr Ku2016/01350/MF)

I promemorian föreslås att det inte längre ska tas ut en avgift vid fastställande av åldersgräns för film enligt lagen (2010:1882) om åldersgränser på film som ska visas offentligt. Det föreslås också att det inte längre ska finnas ett krav på att ett tillståndskort finns tillgängligt vid en offentlig visning av en film som godkänts för visning för barn under femton år. Filmgranskningen ska i fortsättningen vara avgiftsfri. Förslagen innebär att 9 och 10 §§ i lagen (2010:1882) om åldersgränser på film som ska visas offentligt tas bort. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Lagförslaget i promemorian

Prop. 2016/17:35
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt⁴

dels att 9 och 10 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 9 och 10 §§ ska utgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

⁴ Senaste lydelse av 10 § 2013:1132.

Förteckning över remissinstanserna

Yttrande över promemorian Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt (Ku2016/01350/MF) har lämnats av Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Barnombudsmannen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Regelrådet, Statens medieråd, Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Film i Väst, Filmägarnas Kontrollbyrå AB, Film&TV-Producenterna, Sveriges Biografägareförbund och Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a.

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig men har förklarat sig avstå eller inte kommit in med något yttrande: Barnens rätt i samhället, BUFF Filmfestival, Bygdegårdarnas Riksförbund, Filmregion Stockholm-Mälardalen, Film i Skåne, Filmcentrum, Filmpool Nord AB, Folkets Hus och Parker, Friends, Göteborg International Film Festival, Ideell Kulturallians, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, LSU-Sveriges ungdomsorganisationer, Oberoende Filmares Förbund, Riksföreningen Folkets Bio, Riksföreningen Våra Gårdar, Riksförbundet Hem och skola, Rädda Barnens Riksförbund, SF Bio AB, Stockholms filmfestival, Studieförbunden, Sveriges Dramatikerförbund, Sveriges Filmregissörer, Sveriges Förenade Filmstudios, Sveriges Konsumenter, Sveriges Videodistributörens Förening, Ung Media Sverige och UNICEF Sverige.

Därutöver har yttrande lämnats av en enskild person.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-10-11

Närvarande: F.d. justitierådet Lennart Hamberg samt justitieråden Anita Saldén Enérus och Svante O. Johansson.

En avgiftsfri filmgranskning och utvidgad ledsagarregel

Enligt en lagrådsremiss den 6 oktober 2016 (Kulturdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (2010:1882) om åldersgränser för film som ska visas offentligt.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättsakkunniga Maria Östling.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Kulturdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 oktober 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Regnér, Andersson, Hellmark Knutsson, Ygeman, A Johansson, Bolund, Damberg, Bah Kuhnke, Strandhäll, Shekarabi, Fridolin, Wikström, Eriksson, Skog, Ekström

Föredragande: statsrådet Bah Kuhnke

Regeringen beslutar proposition En avgiftsfri filmgranskning och utvidgad ledsagarregel